

آینده خدمات حسابرسی و اطمینان بخشی

ترجمه و تلخیص: دکتر حلیمه رحمانی

Federation of European Accountants(FEE)

این گزارش شروع پروژه‌ای است که از سوی جامعه حسابداران اروپا^۱ برای بیان دیدگاهها و نظرهای عموم پیرامون آینده حرفه حسابرسی و اطمینان بخشی پایه‌ریزی شده است. مطالب مطرح شده در این گزارش تنها برای نظرخواهی بیان شده و بیانگر نظرهای قطعی این نهاد نیست. تاریخ پایان نظرخواهی ۳۰ ژوئن سال ۲۰۱۴ بود.

خدمات حسابرسی، اطمینان بخشی و خدمات مرتبط منجر شود. حرفه حسابداری و حسابرسی در راستای دستیابی به گزارشگری کارا تر، شفاف تر و درست تری حرکت می‌کند. این امر منجر به تصمیم‌های آگاهانه تر و بهتری می‌شود و برای جامعه این مزیت

هدف از شروع مباحث پیرامون آینده خدمات حسابرسی و اطمینان بخشی

هدف این گزارش شروع مناظره‌های عمومی در مورد دیدگاهها و نظرهای اولیه‌ای است که می‌تواند به بهبودهای درازمدت در

تعامل با ذینفعان

به شیوه‌ای ساختاریافته و سازنده

به ما کمک خواهد کرد تا

درک بهتری از تأثیر خدماتمان بر

حرفه داشته باشیم

است. اما صورتهای مالی به میزان خیلی زیادی تحت تأثیر موضوعهایی است که خارج از کنترل حسابرس هستند. از اینرو، اگر چارچوب گزارشگری مالی ناقص باشد و معیارهای حاکمیتی، ارزیابی ریسک و کنترل اعمال شده از سوی مدیریت ناکافی باشد، نمی‌توان انتظار داشت که فرایند حسابرسی باعث بهبود اعتبار و قابلیت اتکای صورتهای مالی حسابرسی شده شود.

فرض اولیه بعدی این است که مطالب مطرح شده در این گزارش ممکن است در مورد همه جوامع مصداق نداشته باشد، چرا که بسته به عواملی مانند مؤسسه‌های محلی، قواعد و مقررات، نوع و اندازه واحدهای تجاری و ... نقش حسابرس، انواع خدمات اطمینان بخشی و حسابرسی و گروههای ذینفعان نیز متفاوت خواهد بود.

۱- کانون توجه حسابرسان در فعالیتهای روزمره

همواره بالا بردن کیفیت حسابرسی هدف نهایی حرفه بوده است. رویدادهای سالهای اخیر بیانگر مربوط بودن این امر به تهیه‌کنندگان، سرمایه‌گذاران و قانونگذاران (همگی به یک میزان) بوده است. بسته به دیدگاهی که قرار است کیفیت حسابرسی براساس آن ارزیابی شود، هدف ارزیابی کیفیت حسابرسی دارای پیچیدگیهایی است. تهیه‌کنندگان، قانونگذاران و سرمایه‌گذاران برداشتهای متفاوتی از چنین ارزیابی دارند. در نتیجه معیارهای آنها نیز در این خصوص متفاوت خواهد بود. با وجود این، عناصر کلیدی وجود دارد که باید در بررسی نحوه بهبود کیفیت حسابرسی آنها را مدنظر قرار داد.

را خواهد داشت که توزیع منابع به کاراترین شیوه انجام شود. از اینرو همگی دارای هدف مشترکی هستیم و آن یعنی «ارتقای سطح کیفیت گزارشگری مالی و اطمینان بخشی و ارائه خدمت مرتبط به مربوطترین شیوه ممکن» است.

به منظور کسب اطمینان از حرکت در راستای دستیابی به این هدف و با در نظر داشتن منافع عمومی، باید به منظور دستیابی به موارد زیر تلاش کنیم:

• ارتقای کیفیت خدمات اطمینان بخشی و حسابرسی و ارتقای درستی و قابلیت اتکای خدمات،

• بهبود روشهای مختلف اطلاع رسانی حسابرس، و

• توجه بیشتر به نقش مشارکت‌کنندگان و خدماتی که از سوی آنها ارائه می‌شود تا به این ترتیب به نحو بهتری به نیازهای ذینفعان پاسخ داده شود.

این گزارش به دنبال ترغیب و تشویق واکنش به ایجاد دیدگاههایی در مورد دامنه و مقیاس آتی خدمات حسابرسی و اطمینان بخشی و تعامل با ذینفعان برون سازمانی به منظور بحث در خصوص خدمات و نحوه ارائه آنها در آینده است.

تعامل با ذینفعان به شیوه‌ای ساختاریافته و سازنده به ما کمک خواهد کرد تا درک بهتری از تأثیر خدماتمان بر حرفه داشته باشیم و دغدغه‌های ذینفعان برون سازمانی را در کانون توجه حرفه حسابداری، حسابرسی، و اطمینان بخشی قرار دهیم. با انجام این کار، ما به هدف خود که کسب اطمینان از مربوط بودن خدمات حسابرسی و اطمینان بخشی در آینده است، دست خواهیم یافت.

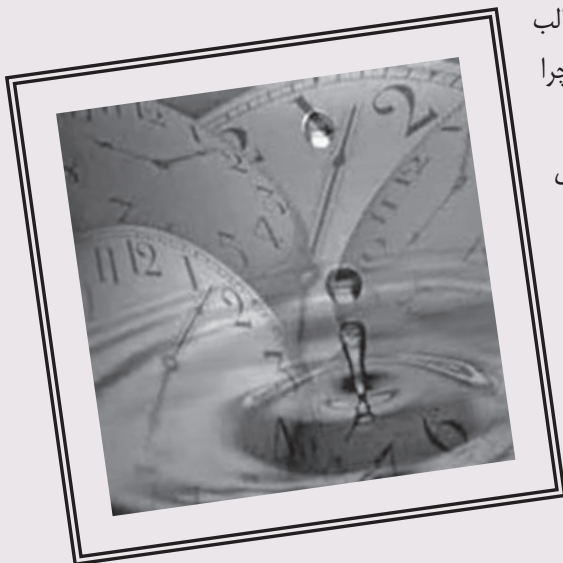
همچنین تحقق این امر زمینه‌هایی برای بیان انتظارات ذینفعان به شیوه‌ای شفاف، صادقانه و غیررسمی فراهم می‌سازد که این بحث نیز باعث می‌شود هر گونه محدودیتی که باید مدنظر قرار گیرد (از جمله ملاحظات منفعت - هزینه) به وسیله حرفه مشخص شود.

فرضهای اولیه

یکی از فرضهای اولیه در این گزارش آن است که حسابرسی بخشی از زیست‌بوم کلی زنجیره تأمین گزارشگری مالی و غیرمالی در درون محیط گسترده‌تر راهبری شرکتی محسوب می‌شود. ارزش حسابرسی، بهبود اعتماد به صورتهای مالی

پرسشها

- ۱- چگونه می‌توانیم به شیوه‌ای سازنده و واقع‌نگرانه به انتظارات پاسخ دهیم؟
- ۲- حرفه چگونه باید با ذینفعان تعامل داشته باشد؟
- ۳- آیا استانداردها باعث افزایش ارزش شده یا اینکه مانع از نوآوری می‌شوند؟ آیا استانداردها بیش از حد مبتنی بر قواعد هستند؟
- ۴- آیا استانداردها باعث تداوم حرفه می‌شوند؟ چرا بلی، چرا خیر؟
- ۵- چگونه می‌توانیم مفاهیم درستکاری و واقع‌بینی را به جای استقلال صرف، تعریف کرده و توضیح دهیم؟
- ۶- در سال آینده، شما تا چه میزان تحت‌تأثیر نوآوریهای فناوری اطلاعات خواهید بود؟ در صورت وجود چنین موضوعی، در خصوص چه نوع خدماتی؟
- ۷- دیدگاههای شما در خصوص الگوهای آموزش حساب‌برسان و حسابداران چیست؟ آیا برای رسیدن به هدف، مناسب هستند؟ چگونه می‌توان اطمینان به‌دست آورد که در آینده هم همین الگوهای آموزشی وجود داشته باشند؟ چگونه می‌توان الگوهای آموزشی در راستای بهبود کیفیت خدمات طراحی کرد؟
- ۸- چگونه می‌توان اطمینان به‌دست آورد که می‌توانیم نسل جدیدی از حساب‌برسان را آموزش دهیم که قادر باشند در خصوص چالشهای حرفه‌ای فعلی و آینده واکنش نشان داده و خود را با آنها وفق دهند؟
- ۹- به‌نظر شما تغییرهای پیشنهادی بیشتری که در این بخش مطرح شد، مناسب هستند یا خیر؟
- ۱۰- آیا حوزه‌های دیگری وجود دارد که دخالت حساب‌برسان در آنها منجر به ارزش افزوده شود؟
- ۱۱- آیا سرمایه‌گذاران در خصوص بانکها، سهامداران و مدیریت میزان اطمینان بخشی متفاوتی طلب می‌کنند؟
- ۱۲- آیا دریافت‌کنندگان گزارش حساب‌برسان باید به‌صورت شفاف‌تر مشخص و تعریف شوند؟
- ۱۳- به‌نظر شما، چه دامنه‌ای از خدمات را می‌توان ارائه کرد؟
- ۱۴- چگونه جامعه اروپایی حسابداران می‌تواند در ایجاد بهبودهای بیشتر در این حوزه سودمند واقع شود؟
- ۱۵- آیا برای حساب‌برسی قانونی شرکت‌های کوچک و متوسط نیازمند بررسی راهکارهای جایگزین هستیم؟
- ۱۶- چگونه می‌توان به‌منظور برآورده ساختن نیازهای فعلی و آینده شرکت‌های کوچک و متوسط، دامنه خدمات پیشنهادی را تعدیل کرد؟
- ۱۷- آیا حرفه بیش از حد بر اطلاعات مالی متمرکز شده است؟
- ۱۸- آیا برای ارائه خدمات اطمینان بخشی نسبت به مطالب توضیحی در گزارش‌های سالانه، تقاضای بازار وجود دارد؟ چرا بلی، چرا خیر؟
- ۱۹- آیا تقاضای بازار در خصوص ارائه خدمات اطمینان بخشی نسبت به گزارش‌هایی مانند مسئولیت اجتماعی و شرکتی، راهبری اجتماعی- محیطی، و... گسترش خواهد یافت؟ چرا بلی، چرا خیر؟
- ۲۰- چگونه حرفه به واحدهای بخش عمومی کمک خواهد کرد تا به گزارشگری مالی با کیفیت بالا دست پیدا کنند؟
- ۲۱- چه نکته‌های دیگری وجود دارد که باید در این حوزه مورد توجه قرار گیرد؟

اعتماد و اطمینان عمومی، رفتار اخلاقی در حرفه دارای اهمیت اساسی است. از اینرو، جامعه حسابداران اروپا بر ارتقای اهمیت درستکاری و واقع‌بینی در حرفه تأکید می‌کند.

یکی از اصلی‌ترین عوامل در آینده خدمات اطمینان‌بخشی و حسابرسی، استفاده از فناوری اطلاعات در انجام حسابرسی به اثربخش‌ترین شیوه ممکن است. فناوری اطلاعات تأثیر عظیمی در الگوهای تجاری حرفه ما داشته، دارد و خواهد داشت. احتمال دارد فناوریهای داده‌های سترگ^۳ انقلابی در حرفه ایجاد کنند؛ از جمله اینکه در انجام عملیاتی مانند خودکارسازی مغایرت داده‌ها، آزمون و نمونه‌گیری حسابرسی، محاسبات مجدد پیچیده و... در آینده به‌طور روزافزون استفاده خواهند شد.

اگرچه پیشرفتهای فناوری اطلاعات و پیچیدگی فزاینده جامعه و حرفه ما باید به‌عنوان فرصتهای پیشرفت برای حساب‌سازان تلقی شوند، اما این موارد می‌توانند نوعی تهدید نیز محسوب شوند. برای حساب‌سازان ضرورت دارد که با توجه به این موارد مهارت‌ها و دانش حرفه‌ای خود را در سطح مناسبی حفظ کنند.

محیط حرفه به‌طور پیوسته در حال تغییر است و حساب‌سازان باید خود را با آن هماهنگ کنند. برای این منظور، الگوهای آموزشی فعلی به‌طور عمده قدیمی بودند و نمی‌توانند به‌خوبی پاسخگو باشند. به همین خاطر باید این مطالب به‌صورت آموزشهای ضمن خدمت به حساب‌سازان آموخته شود.

۲- تمرکز بر اطلاع‌رسانی حساب‌ساز

هرچند که بسیاری از استفاده‌کنندگان هنوز طرفدار رویه فعلی اظهار نظر حساب‌ساز (یعنی رد یا قبول) هستند، با این حال توجه به نیازهای اطلاعاتی ذینفعان، از نظر راهبردی برای آینده حرفه حساب‌ساز دارای اهمیت است. نتایج شماری از تحقیق‌ها حاکی از این است که باید در آنچه که در گزارش حساب‌ساز درج می‌شود، تجدیدنظرهایی انجام شود. اینکه گزارش حساب‌ساز اطلاعات استاندارد کمتری ارائه کند و در عوض به جای آن رویکرد مفهومی‌تر و رویکردی که بیشتر مختص واحد تجاری باشد، در پیش بگیرد، خواسته معقول بسیاری از استفاده‌کنندگان است. این موضوع باعث کاهش نبود تقارن اطلاعاتی بین ذینفعان / سهامداران شرکت و

در حال حاضر، حسابداران و حساب‌سازان برای انجام خدمات خود به میزان بسیار زیادی بر استفاده از استانداردهای جهانی (نظیر استانداردهای بین‌المللی اطمینان‌بخشی) متکی هستند. استفاده از چنین استانداردهای با کیفیت بالایی، عنصر کلیدی متمایزکننده حرفه محسوب می‌شود که در بازارهای رقابتی مربوط باقی مانده و جامعه حسابداران اروپا از اقدامهای هیئت تدوین استانداردهای بین‌المللی حساب‌ساز و اطمینان بخشی^۲ در این مورد حمایت می‌کند. تدوین‌کنندگان استانداردها باید اطمینان یابند که در تدوین استانداردها، نوآوریها و پیشرفتهای حرفه در نظر گرفته شده است.

با وجود این، ممکن است به‌نظر برسد که نحوه به‌کارگیری استانداردها به شیوه چک‌لیستی کامل، مانع از نوآوری می‌شود. به‌ویژه، گاهی وقتها این انتقاد مطرح می‌شود که پیچیدگی و انعطاف‌ناپذیری استانداردها باعث کاهش کاربرد قضاوت و تردید حرفه‌ای در انجام خدمات حساب‌ساز و اطمینان‌بخشی می‌شود. ما ناگزیریم با توجه به این انتقاد برای تشریح میزان تردید حرفه‌ای اعمال شده در هر کار تلاش کنیم. در کل یک گام اساسی برای حرفه، حرکت از «قواعد» به سمت «رفتار» است. این امر زمانی محقق خواهد شد که برای نمونه به حسابداران و حساب‌سازان نحوه درست اعمال قضاوت و تردید حرفه‌ای به‌صورت تدریجی القا و آموزش داده شود و به اصول زیربنایی قابل اعمال در حرفه و نحوه اعمال آنها بستگی دارد.

همان‌گونه که در آیین رفتار حرفه‌ای بین‌المللی اشاره شده است، این اصول عبارتند از درستکاری، واقع‌بینی، مراقبت و صلاحیت حرفه‌ای، اعتمادپذیری و رفتار حرفه‌ای. اخلاق حرفه‌ای سنگ‌بنای حرفه محسوب می‌شود که باید رعایت شود. در حالی که وجود چارچوبهای گزارشگری مالی و اطمینان‌بخشی مستقل، هر دو دارای اهمیت حیاتی هستند، اما برای کسب

اگر به دنبال یافتن

راهکاری پایدار هستیم

وجود نوآوری بازار محور

ضرورت دارد

ما باید بیش از اعداد و الزامهای قانونی، بر نقش حسابرس تأکید داشته باشیم. به اعتقاد برخی، حرفه بیش از حد بر حسابرسی قانونی متمرکز شده است که این امر مانع از نوآوری در حرفه می‌شود. ما نیازمند این هستیم که از مهارتهای خاص و کارشناسان در راستای ایجاد راه‌حلهای جدید برای برآورده ساختن نیازهای ذینفعان بیشتر استفاده کنیم. این موضوع می‌تواند مبتنی بر توافق قراردادی باشد که طبق آن حقوق و تعهدهای طرفین رعایت شده و انعطاف‌پذیری بیشتر و فرصتهای بهتر برای نوآوری ایجاد شود.

حسابرس می‌تواند در حوزه‌های مربوط به موارد زیر، ارزش افزوده ایجاد کند:

- اطلاعات مالی و غیرمالی، کنترلها یا فرایندهایی که از تخصص حسابرس نفع خواهند برد،
- آگاهی بیشتر از بازارها/ بخشها با استفاده از دانش تلفیقی حسابرس و روندهای کلی تر در آن،
- اعتمادسازی از طریق دخالت یک کارشناس مستقل در زمینه خدمات مالی.

اگر به دنبال یافتن راهکاری پایدار هستیم، وجود نوآوری **بازار محور**^۷ ضرورت دارد. موفق‌ترین صنایع **تقاضا محور**^۸ هستند و مشتریان را در گروههای مفهومی خود لحاظ می‌کنند. این موضوع برای حسابرسان این پیام را به دنبال دارد که به ندای گروههای استفاده‌کننده گوش فرا داده و خدماتی را

هیئت‌مدیره / مدیران شرکت می‌شود.

در راستای افزایش انتظاراتهای مبنی بر افزایش شفافیت، ارزش اطلاع‌رسانی گزارش حسابرس هم باید بهبود پیدا کند. از اینرو، جامعه حسابداران اروپا از پروژه هیئت تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی در خصوص بهبود گزارشگری حسابرس استقبال می‌کند. در این پروژه تغییراتی در حوزه گزارشگری حسابرس به عموم مانند درج بخشهای تأکید بر موضوعهای خاص، تناسب وجود فرض تداوم فعالیت، استقلال حسابرس و مسئولیتهای آن مورد توجه قرار گرفته است.^۴

با این حال، هنوز هم این پرسش مطرح است که آیا به واقع اعمال چنین تغییراتی در گزارشگری حسابرس انتظاراتهای ذینفعان را برآورده می‌سازد؟ تغییرات یادشده فقط در حد پیشنهاد هستند و گذر زمان مشخص خواهد کرد که آیا پاسخ به این پرسش مثبت است یا منفی. افزون بر این تغییرات، حرفه باید در خصوص پیشنهادهای زیر نیز کنکاش کند:

• معرفی یک نظام درجه‌بندی یا امتیازدهی - براساس این نظام، حسابرس می‌تواند عملکرد صاحبکار را بر حسب حوزه‌هایی مانند گزارشگری مالی، راهبری شرکتی، کنترل داخلی و گزارشگری پایداری درجه‌بندی کند. این‌گونه بهبودها در سایه استفاده از فناوریهای مانند **داده‌کاوی**^۵ و **داده‌های سترگ**^۶ به‌دست خواهد آمد. برای این نوع گزارشگری باید ملاحظات بیشتری برای نمونه در رابطه با تدوین معیارهای مناسب صورت گیرد.

• افزایش تعداد دفعه‌های گزارشگری - اگر واحد تجاری تعداد دفعه‌های گزارشگری خود را افزایش دهد، آیا حسابرسان می‌توانند روندها را پیگیری کنند؟

• دیگر روشهای اطلاع‌رسانی - از حرفه انتظار می‌رود که اطلاعات بیشتری را به‌وسیله گزارش حسابرس انتقال دهد، اما آیا حرفه باید به دنبال روشها و کانالهای جدید اطلاع‌رسانی مانند ارائه توضیحات شفاهی در خصوص خطرهای حسابرسی عمده و یافته‌های کلیدی در جلسه‌های مشترک با سهامداران (مثل جلسه مجمع عمومی) باشد یا خیر؟

۳- تمرکز بر راهکارهای جایگزین به‌منظور بهتر برآورده ساختن نیازهای ذینفعان

یا جامعه در میان است؛ مانند گروه‌های مختلف تأمین‌کننده مالی، اعضای سازمانهای غیرانتفاعی، مؤسسه‌های عام‌المنفعه.

• انجام دیگر خدمات اطمینان‌بخشی و خدمات مرتبط مانند:
•• خدمات تنظیم در جایی‌که تخصص حسابداری یک حسابرس در تهیه و ارائه صورتهای مالی مدنظر است.
•• رویه‌های توافقی که به موجب آن واحد تجاری و هر شخص ثالث مربوطی همراه با حسابرس بر انجام رویه‌هایی در خصوص اطلاعات مالی و غیرمالی توافق می‌کنند. این‌گونه خدمات مورد توجه شرکتی است که به دنبال نظم‌بخشی و ارزیابی همه حسابها یا بخشی از آنها برای ارائه به اشخاص ثالثی مانند بانکها و مشتریان هستند.

•• انجام انواع دیگر خدمات مانند:
•• استفاده از حسابرس به‌عنوان مشاوره مستقل و باصلاحیت در خصوص اصلاحات مالی و غیرمالی؛ برای مثال کمک به واحد تجاری برای گرفتن تصمیم‌هایی برای یک سرمایه‌گذاری موفق، کمک به واحد تجاری در اتخاذ تصمیم‌های تجاری درست و ...

•• خدماتی که به واحد تجاری کمک می‌کند تا کسب‌وکار و فعالیت خود را در آینده انجام و توسعه دهد. این‌گونه خدمات ممکن است دربرگیرنده ارزیابی کنترل داخلی، ارزیابی خطر ناشی از تقلب، ارزیابی خطر ناشی از مدیریت و ... باشد.
•• دیگر خدمات تخصصی برای بهبود اثربخشی واحد تجاری و فرایندهای آن، خدمات مالی، پروژه‌های برون‌سپاری، یا کمک به تأمین سرمایه یا دیگر خدمات مشاوره‌ای.
به‌طور کلی حرفه نیازمند این خواهد بود که برای استفاده از تجارب و صلاحیتهای خود در مورد شرکتهای کوچک و متوسط، از روشهای جدید استفاده کند. با توجه به پیچیدگی روزافزون محیط قانونی و محیط کسب‌وکار، انجام این کار باعث کسب اطمینان از مربوط ماندن خدمات فعلی خواهد بود.

در مورد حسابرسی شرکتهای بزرگ مانند شرکتهای سهامی عام و مؤسسه‌های مالی مهم، ما نیازمندیم تا تجربه‌های حاصل از بحرانها و رسواییهای اخیر را در نظر داشته باشیم. حسابرسان باید به‌منظور ایجاد خدمات جدیدی مانند اطمینان‌بخشی در خصوص گزارشگری ریسک^۹ به‌صورت فعالانه با دیگر

به آنها پیشنهاد کنید که به دنبال آن هستند و یا حتی فراتر از انتظارات آنها حرکت کنید.

در بسیاری از کشورها و حوزه‌های جغرافیایی عضو اتحادیه اروپا، حسابرسی برخی از شرکتهای کوچک و متوسط اجباری نیست و در برخی دیگر، همه شرکتهای کوچک و متوسط از حسابرسی قانونی معاف هستند. هیئتهای عضو اتحادیه اروپا ممکن است در راستای اجرای شرایط جدیدترین دستورعملهای حسابداری، برای ارزیابی مناسب بودن موارد استثنا در حسابرسیهای فعلی شرکتهای کوچک و متوسط، از معیارهایی مانند اندازه حوزه جغرافیایی، اندازه اقتصاد و نیازهای اطمینان‌بخشی اشخاص ثالث مانند مقامهای مالیاتی، سهامداران، مؤسسه‌های مالی، کارمندان، دیگر تأمین‌کنندگان مالی و عموم مردم در یک سطح کلی استفاده کنند.

در حال حاضر، جامعه حسابداران اروپا برای پاسخگویی به نیازهای شرکتهای کوچک و متوسط در حال راه‌اندازی بحثهایی بین کشورهای اروپایی در خصوص سطوح آستانه‌ای است که برای مستثنی شدن از خدمات حسابرسی و اطمینان‌بخشی در مورد شرکتهای کوچک و متوسط کاربرد دارد. اعتقاد بر این است که اگر سطوح آستانه‌ای افزایش یابند، باید اطمینان به‌دست آید که کیفیت گزارشگری مالی و سودمندی آن برای اشخاص ثالث همچنان حفظ می‌شود. حسابرسان و حسابداران در این زمینه نقشی کلیدی ایفا می‌کنند.

جامعه حسابداران اروپا در مورد شرکتهای کوچک و متوسط پیشنهادهایی ارائه کرده است که عبارتند از:

• انجام خدمات اطمینان‌بخشی مانند:
•• بررسیهای اجمالی مبتنی بر پرس‌وجو از مدیریت و روشهای بررسی تحلیلی که می‌تواند سطحی از اطمینان فراهم آورد که از سطح اطمینان فراهم‌شده به‌وسیله حسابرسی سنتی صورتهای مالی یک شرکت محدودتر است،
•• بررسیهای اجمالی گسترده در جایی‌که حسابرس افزون بر بررسی اجمالی، رویه‌های تکمیلی خاصی را هم به‌منظور کسب اطمینان اضافی در حوزه‌های خاص، انجام می‌دهد. در حال حاضر در برخی از حوزه‌های جغرافیایی این کار انجام می‌شود.
•• حسابرسی اختیاری در جایی‌که پای منافع اشخاص ثالث

۴- راه پیش‌رو

حسابرسان در حال حاضر ارائه‌کنندگان اصلی خدمات اطمینان بخشی هستند، اما در آینده وضع به این صورت باقی نخواهد ماند. حرفه باید انتظار هرگونه تجدیدنظر در نقش خود را داشته و پذیرای تغییرها باشد. با رشد تقاضا برای شفافیت و تنوع بخشی ذینفعان و نیازهای آنها، حرفه باید انواع خدمات خود را فراتر از آنچه که در حال حاضر موجود است، گسترش دهد.

همانگونه که گفته شد، نقص حسابرس به‌وسیله پنج عامل مربوط بودن، کیفیت، درستکاری، شفافیت و نوآوری کنترل می‌شود. تمام این پنج عامل اهمیت بسیار زیادی دارند چرا که نقش عظیمی در بهبود اعتماد ذینفعان نسبت به اطلاعات مالی و غیرمالی (در حرفه و در جامعه به‌طور کل) ایفا می‌کنند.

آنچه ما باید انجام دهیم این است که نباید از راهکارهای جدید در این خصوص چشم‌پوشی کنیم. ملاحظات و مباحث مطرح‌شده در این گزارش بخشی از پروژه‌ای است که جامعه حسابداران اروپا آن را آغاز کرده و قصد ادامه‌اش را دارد.

پانوشته‌ها:

- 1- Federation of European Accountants (FEE)
- 2- International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB)
- 3- Big Data Technologies
- ۴- برای داشتن اطلاعات بیشتر به مقاله «بهبود گزارش حسابرس»، مجله حسابرس، شماره ۶۳، مقاله «اظهارنظر نسبت به صورتهای مالی حسابرسی‌شده: تغییرات پیشنهادی در استانداردهای حسابرسی»، مجله حسابرس، شماره ۶۹، و مقاله «گزارش حسابرس در انتظار دگرپرسی بزرگ»، مجله حسابدار، شماره ۲۵۷ مراجعه کنید.
- 5- Data Mining
- 6- Big Data
- 7- Market-driven
- 8- Demand-centered
- 9- Risk-reporting

منبع:

- Federation of European Accountants (FEE) **The Future of Audit and Assurance**, www.fee.be/images/Future_of_Audit_and_Assurance_Discussion_Paper_pdf-1402_2014

ذینفعان از جمله قانونگذاران، همکاری داشته باشند.

همچنین بررسی اینکه آیا حرفه می‌تواند در خصوص دیگر منابع اطلاعاتی نیز خدمات اطمینان بخشی ارائه کند، ممکن است منافی در پی داشته باشد. برای نمونه اطمینان بخشی در خصوص جلسه‌های برگزار شده برای سرمایه‌گذاران، اظهار نظر نسبت به گفته‌های اولیه، خدماتی که می‌تواند به مشتری کمک کند تا عملکرد خود را با عملکرد دیگر رقبا مقایسه کند. افزون بر این، تقاضاهای روز افزون از جانب استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی در خصوص اطمینان بخشی نسبت به گزارش‌هایی مانند مسئولیت اجتماعی و شرکتی، راهبری اجتماعی- محیطی، و ... ممکن است نیازمند انجام برخی خدمات اطمینان بخشی جدید باشد. با اطمینان بخشی در مورد این‌گونه گزارشها، اعتبار بخشی نیز افزایش خواهد یافت.

چنین خدماتی با اطمینان بخشی نسبت به اطلاعات مالی تاریخی متفاوت بوده و افزون بر تغییر ذهنیت و رویکرد کلی حسابرس، مستلزم مهارتها و تخصصهای بیشتری برای وی خواهد بود. حرفه ما نباید این‌گونه چالشها را نادیده بگیرد، بلکه باید به دنبال راهی برای برآورده ساختن این نیازها، درک منافع حاصل از انجام آنها و ... باشد.

حوزه دیگری که نیازمند تخصص حرفه است، بخش عمومی است. قابلیت اتکا، شفافیت و پاسخگویی برای اعتماد عموم لازم هستند. نقش حسابرسان، حسابداران و ارائه‌کنندگان خدمات اطمینان بخشی می‌تواند در رابطه با مسائلی مانند موارد زیر بهبود پیدا کند:

- استقرار گزارشگری مالی قابل مقایسه و شفاف، و به‌طور خاص‌تر در استقرار حسابداری مبتنی بر مبنای تعهدی در بخش عمومی،
- حسابرسی صورتهای مالی واحدهای بخش عمومی،
- ارزیابی فعالیتها و عملکرد بخش عمومی،
- ارزیابی دولت در بخش عمومی با توجه به اینکه نقشی حیاتی در ارائه خدمات عمومی اثربخش و کارا ایفا می‌کند.
- افزون بر این، اعتماد فعلی و آینده عمومی به‌خصوص در ارتباط با وصول مالیات، جلب می‌شود.